

Významný slovenský ornitológ Štefan Danko jubiloval

Štefan Danko, important Slovak ornithologist, jubilated

Zažil som Štefana Danku v teréne

Je to už vyše 33 rokov, ako som mal to šťastie osobne sa zoznámiť so Štefanom Dankom. Vtedy by ma ani vo sne nenapadlo, že raz budem písať príspevok pri príležitosti jeho sedemdesiatky. Hoci som o jeho existencii vedel už dávno predtým a jeho meno mal spojené najmä s dravecami vo vtedajšom Československu, k prvému stretnutiu došlo až začiatkom októbra 1983 počas môjho univerzitného štúdia, kedy sme sa v rámci našich početných terénnych exkurzií za vtákmi spoločne s Bohuslavom Kloubecom vypravili na východné Slovensko, pričom ako zlatý klinec programu sme mali naplánovanú návštevu vychýrenej lokality – Iňačovských rybníkov. Tam sme zhodou okolností stretli Jána Kuchtu, ktorý nám odporučil, aby sme sa určite nezabudli zastaviť za Štefanom v Zemplínskom múzeu v Michalovciach. Tak sa aj stalo, v kancelárii múzea nás privítal milý usmievavý pán, okamžite preskočila iskra a rozvinula sa spontánna debata o našich milovaných operencoch. Zrodilo sa z toho nielen dlhoročné priateľstvo, ale i základy budúcej spolupráce.

Neskôr som navštevoval Zemplín pravidelne a takmer každoročne, k čomu neodmysliteľne patria i nezabudnuteľné stretnutia so Štefanom, a to už nielen v kancelárii, ale predovšetkým v teréne, ako aj vzrušujúce debaty na tému „čo nového v našej ornise“, výmena skúseností a poznatkov.

Z ďaleka nie každému sa podarí prežiť taký plodný a naplnený život, ako Štefanovi. Je to dané súhrou viacerých faktorov. Láska

k vtákom, cicavcom, ostatným živým bytosťam a prírode všeobecne sa oplodňuje s jeho pracovitosťou, cieľavedomosťou, hlbokými teoretickými i praktickými znalosťami a v neposlednom rade organizačnými schopnosťami, autoritou i charizmou osobnosti. To všetko je umocnené ešte skutočnosťou, že pôsobí na slovenskom „ďalekom východe“, teda území, ktoré je z prírodovedeckého hľadiska mimoriadne cenné, a to nielen vďaka výskytu celého radu v slovenskom a európskom kontexte vzácných, ohrozených a na mnohých miestach už vyhynutých druhov avifauny. Už od začiatku 60. rokov minulého storočia začal študovať hniezdne populácie dravcov (obr. 1) a vzhľadom na rok narodenia okrem iného zažil a zdokumentoval ešte aj „zlatý vek“ (z hľadiska diverzity dravcov) v pohorí Slanské vrchy, vrátane Veľkého Miliča. V priebehu rokov sa vypracoval na špičkového a medzinárodne uznávaného znalca dravcov (Accipitriformes) a sokolov (Falconiformes). Má hlboké znalosti o ekológii jednotlivých druhov a nazhromaždil o nich aj obrovské množstvo ďalších poznatkov. Jeho výborné schopnosti určovať dravce v teréne sú dobre známe. Jeden príklad za všetky, v máji 1995, keď sme boli spolu na Iňačovských rybníkoch, sa naraz vo veľkej diaľke objavil dravec, dalo by sa skôr povedať maličká tmavá bodka na oblohe, ktorú by drvivá väčšina ľudí isto prehliadla, no Štefanovo skúsené a dlhé roky trénované oko okamžite, i na tú obrovskú vzdialenosť, rozoznalo, že ide o niečo mimoriadne. Citujem jeho výrok „Ej, ten dravec sa mi voľajako nepozdáva“. Ako sa neskoršie po

priblížení a detailnejšom preskúmaní ukázalo, skutočne to nebol len tak nejaký obyčajný druh, ale nedospelý orol hrubozobý (*Clanga clanga*) asi v treťom kalendárnom roku života. Hore spomenutým sa však Štefanova odborná erudícia zďaleka nekončí, každý, kto s ním bol v teréne vie, že jeho záber pokrýva prakticky celú avifaunu a jednotlivé druhy pozná nielen vizuálne, ale je i skúseným znalcom vtáčích hlasov. Výborne sa vyzná v bahniakoch, sovách, spevavcoch, ako aj ostatných taxonomických skupinách. Nečudo, že objavil niektoré nové druhy pre územie Slovenska i celého Československa a u ďalších zdokumentoval ich prvé hniezdenia u nás. Keď k tomu pridáme i detailnú znalosť územia, v ktorom sa pohybuje, je taktiež veľmi kvalifikovaným sprievodcom, ako sa mohli sami presvedčiť i mnohí zahraniční vtáčkari. Spomínam si napr. na výrok Andyho Howesa, ktorý povedal niečo v zmysle „Pod Štefanovým vedením ideme vždy na isto a uvidíme úžasné druhy vtákov“.

Nemožno nespomenúť aj ďalšiu Štefanovu lásku, ktorou sú netopiere. Študuje ich tiež s veľkým zápalom a nasadením, publikuje o nich články a knihy a okrem iného má na konte niekoľko pozoruhodných objavov a faunistických zistení.

Zasvätení vedia, že jubilant je aj veľmi zdatným fotografom, čo v minulosti, keď neexistovala taká výkonná a dokonalá technika ako dnes, nebolo bežné a už vôbec nie jednoduché. V priebehu svojej kariéry fotograficky zdokumentoval najrôznejšie druhy dravcov, ako i ďalších druhov, od čiernobielych fotografií, cez farebné diapozitívy až po najnovšie digitálne fotografie. Jeho snímky sa objavili v celom rade našich a zahraničných časopisov a kníh a niektoré z nich získali medzinárodné ocenenie. V zahraničí to bolo napr. v prestížnom mesačníku *British Birds*, v klasickej identifikačnej príručke *Flight Identification of European Raptors* (Porter et al. 1998), či v novej monografii *Ptáci jižních Čech* (Kloubec et al. 2016).

Štefan sa celý život drží známej zásady, ktorú, keby sme ju preniesli do sveta vedy, by mohlo dobre ilustrovať heslo „Publish or perish!“ – „Publikuj, alebo skonči!“. Ako

mimoriadne pracovitý človek sa všetky poznatky, ktoré počas života nadobudol, snaží odovzdať ďalším generáciám v odborných článkoch a v neposlednom rade formou kníh a monografií, na ktorých sa podieľa nielen ako autor, ale často zároveň ako autor i editor. Stačí spomenúť diela *The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance* (Hagemeijer & Blair 1997), *Rozšírenie vtákov na Slovensku* (Danko et al. 2002), *Vtáctvo „Senného“ v minulosti a dnes* (Danko 2008), *Vtáctvo Vihorlatských vrchov a jeho predhorí* (Danko & Pčola 2008), *Vtáctvo Slanských vrchov a ich predhorí* (Danko & kol. 2010), *Netopiere Vihorlatských vrchov* (Danko 2011), *Cicavce Slovenska: rozšírenie, bionómia a ochrana* (Krištofik & Danko 2012), *Vtáctvo Volovských vrchov a ich predhorí* (Danko & Pačeňovský 2014), alebo najnovšie obsiahle dielo *Vtáctvo slovenskej časti Medzibodrožia* (Danko et al. 2017). Bez preháňania možno konštatovať, že Štefan je „guru“ východoslovenskej ornitológie a táto časť našej republiky, pokiaľ ide o vtáky, je vďaka jeho úsiliu veľmi dobre spracovaná. Nebojím sa dokonca povedať, že je príkladom hodným nasledovania i v ďalších regiónoch Slovenska.

O tom, že Štefanove poznatky využíva nielen naša, ale i medzinárodná ornitológia, sa možno ľahko presvedčiť pohľadom do európskej a svetovej ornitologickej literatúry, kde sa stretneme s jeho menom v pokračovaniach a s citovaním jeho prác. Stačí spomenúť knihy alebo monografie ako *Handbook of the Birds of the World*, Vol. 2: *New World Vultures to Guineafowl* (Del Hoyo et al. 1994) & Vol. 5: *Barn-owls to Hummingbirds* (Del Hoyo et al. 1999), *The Birds of the Western Palearctic. Concise Edition*, Vol. 1: *Non-Passerines* (Snow & Perrins 1998), *Raptors of the World* (Ferguson-Lees & Christie 2001), *The Raptors of Europe and the Middle East* (Forsman 1999), alebo *The Golden Eagle* (Watson 2010). V zahraničí je známy i inak, napr. pri pobyte v Negevskej púšti v r. 1995 mi renomovaný a dnes už svetoznámy izraelský ornitológ Hadoram Shirihai okrem iného hovoril, že

odchytili orla kráľovského, ktorého okružkoval Štefan Danko.

Ostatnú činnosť Štefana, či už ide o krúžkovanie vtákov, múzejníctvo, prácu v ornitologických spoločnostiach a ďalšie podrobnosti o jeho živote a diele už dostatočne podchytili, prezentovali na konferenciách, publikovali a isto ešte opublikujú iní autori, preto sa ňou nebudem v tomto príspevku zaoberať. Ako dlhoročný pestovateľ skalničiek by som na záver azda nemal zabudnúť ešte vyzdvihnúť Štefana, ako tvorca nádherných skaliek a mimoriadne zapáleného „kaktusára“. Pre mnohých ľudí znamená seniorský vek koniec nielen ich odbornej kariéry, ale často i prechod k skôr pasívnemu spôsobu života. Štefan je naopak neuveriteľne aktívny a ako sám hovorí, prežíva teraz spoločne s manželkou na milovanej chalupe v Priekope aj inde jedny z najkrajších a najplodnejších rokov svojho života.

Milý Števo, okrem pevného zdravia Ti želám veľa ďalších plodných rokov života v kruhu Tvojich blízkych a v lone prírody. Užívaj si

spev vtáčikov, echolokujúce netopiere, kvitnúce kaktusy, ako aj všetky ostatné radosti života. Nech sa Tebe a východoslovenskej prírode darí čo najlepšie!

Miroslav Čapek

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v. v. i., Brno

Šťastné setkání

Ve výpravě vedené Pavlem Žďárkem a Vladislavem Hájkem jsem se v roce 1973 zúčastnil krátké letní sondy do atraktivních lokalit v kraji pod Vihorlatem a ještě téhož roku na začátku září jsme se Pavel a já na několik dní vypravili chytat a kroužkovat bahňáky do dnešní ŠPR Senianske rybníky. Akce byla mimořádná zoologicky prvními doklady druhů *Calidris melanotos* a *Nyctalus lasiopterus* pro Československo, ale i společensky a lidsky

Obr. 1. Na hniezde orla skalného (*Aquila chrysaetos*), Levočské vrchy, 30. 5. 1976 (foto: J. Mihók).

Fig. 1. On the nest of Golden Eagle (*Aquila chrysaetos*), Levočské vrchy Mts., May 30, 1976 (photo by J. Mihók).

Obr. 2. Štefan Danko a Bohuslav Beneš u dalekohledu, v pozadí Pavel Žďárek, v trávě za Štefanem jezevčík Kikin Beneš, ŠPR Senianske rybníky 1982 (foto: T. Diviš).

Fig. 2. Štefan Danko and Bohuslav Beneš with telescope, behind Pavel Žďárek, in grass behind Štefan the badger dog Kikin Beneš, ŠPR Senianske rybníky 1982 (photo by T. Diviš).

setkáním s ještě poměrně čerstvým zoologem Zemplínského múzea v Michalovcích Štefanem Dankem.

Tehdy jsme ještě netušili, že zakládáme mnohaletou expediční tradici (obr. 2) a že navazujeme pevné a doživotní přátelství. Snad už při pobytu na stejných místech v roce 1974 se provalilo, že mě se Štefanem silně spojuje hlubší zájem o dravce a sovy, a tak jsem s upřímným nadšením a příslibem pomoci přivítal Štefanův záměr resuscitovat pracovní skupinu pro jejich ochranu a výzkum. Až do poloviny 90. let 20. století jsme se s ojedinělými přestávkami se Štefanem každoročně setkávali na terénních akcích na „Vtáčniku“ a několikrát i za jeho návštěv u nás v Čechách. Velmi úzce a velmi plodně jsme až do rozdělení společného státu spolupracovali ve Skupině pro ochranu a výzkum dravců a sov, on jako její vedoucí a já jako východočeský koordinátor. Založili jsme zpravodaj skupiny a později její sborník Buteo, který jsme až do čísla 5 také společně redigovali a připravovali do tisku.

Štefanovi, aniž to asi on tuší a žel také aniž bych mu to kdy dal zřetelně najevo, vděčím za mnoho. Naučil jsem se po jeho boku hodně o determinaci a biologii ptáků, ale také o pečlivosti při jejich sledování a poctivosti ve vyhodnocování nálezů. Vždycky z něho vyzařoval a jeho okolí podněcoval zápal pro vědu a touha po poznávání, které ve šťastném spojení s jeho

skromností a pracovitostí až workoholickou přinášely a stále přinášejí obdivuhodné výsledky. Dobře mu k nim napomáhaly i jeho další talenty a znalosti, jako jeho široký rozhled v přírodních oborech, muzikální nadání a výborný hudební sluch, manuální zručnost, schopnost ostře soustředěné pozornosti nebo jeho výborná fyzická kondice.

Děkuji Ti Štefane upřímně za vše, co jsi mi dal a co já si od Tebe vzal a přeji Ti co nejdéle co nejpevnější zdraví a pohodu, abys mohl v radosti a spokojenosti dál věnovat svůj čas všem svým láskám.

Tvůj Tomáš Diviš

Východočeská pobočka České společnosti ornitologické,

Pardubice

Pár spomienok na posledných 40 rokov

Poznanie prírody, hlavne vtáctva a cicavcov nelen východného Slovenska, je neodmysliteľne spojené s menom nášho jubilanta, zapáleného zoológa, múzejníka a priateľa Štefana Danko.

Písal sa rok 1973, keď som aj kvôli výskumu avifauny Nitry a okolia (v rámci biologickej olympiády) pravidelne navštevoval Nitrianske vlastivedné múzeum a šéfa jeho zoologického oddelenia Tibora Babu. Vtedy som sa prvýkrát stretol s menom Štefan Danko, ktorého Tibor kontaktoval kvôli výstavám a konferenciám a uznával ho ako popredného terénneho ornitológa a vynikajúceho znalca dravcov a bahniakov v našich končinách. V roku 1977 sa tam v nitrianskom múzeu organizovala konferencia „Dravce 1977“, kde bolo zrejme, že v poznaní dravcov je na Slovensku latka postavená vysoko i vďaka Štefanovi. Ako organizátor stál Štefan v 70-tych a 80-tych rokoch minulého storočia pri zrode Skupiny pre výskum dravcov a sov v Československu (dnešná Ochrana dravcov na Slovensku), Východoslovenského ornitologického klubu, redigoval časopis Milvus, neskôr Haja, stál aj pri zrode časopisov Buteo

a Tichodroma, kde roky pôsobil v redakčných radách. Je častým recenzentom rukopisov s ornitologickou tematikou a patrí k najznámejším slovenským zoológom v histórii.

Keď sme v r. 1988 začali organizovať stredoslovenské ornitologické konferencie vo Zvolene, Štefanove originálne reportáže zo života vzácných vtáčích druhov boli lákadlom a zárukou kvality slova i fotografie. Utkvela mi určite foto- a videoreportáž z hniezdnej biológie *Nucifraga caryocatactes* (1991), kde sa počas jeho večernej prednášky v konferenčnej miestnosti dalo ticho krájať. Fotoaparát a ďalekohľad patrili vždy k Štefanovej výstroji. Fotografie (i video) boli jeho doménou a jeho obrázky rôznych druhov vtáctva možno nájsť v najlepších fotografických ornitologických dielach sveta. Pri každom stretnutí s ním bolo cítiť príjemnú odbornú atmosféru, kde svojim nadšením z terénnych výskumov zapaloval duše poslucháčov a nalieval energiu pre vlastné výskumy a pozorovania.

Začiatkom apríla 1993 som mu zavolať, že by som ho rád navštívil so skupinou ornitológov z bavorského Bayreuthu (Landesbund für Vogelschutz), s ktorými som mal vtedy pomáhať vykúpiť pozemky pre jedno chránené vtáčie územie v Tokajskej oblasti v Maďarsku. Následná návšteva na rybničnej sústave Iňačovce-Senné a na juhovýchode Slovenska všetkým prítomným ukázala Štefanove znalosti. Všetci sme s obdivom sledovali ako pozná podľa hlasu všetky druhy bahniakov a vodných vtákov, z ktorých niektoré viacerí z nás videli prvýkrát v živote. Štefan si vždy našiel čas, aby nám odhalil tajomstvá zo života vtáctva a ukázal ich ako vynikajúci sprievodca východoslovenským regiónom a bol vždy zárukou, že sa dostaneme do teritórií tých najvzácnejších a najtajupľnejších druhov. Navštívil som ho s rôznymi skupinami ornitológov (napr. z nemeckej spoločnosti alpských ornitológov Monticola, s členmi medzinárodnej skupiny Woodpeckers, Royal Air Force Ornithological Society, členmi Hessische Gesellschaft für Ornithologie und Naturschutz atď.). Treba podčiarknuť, že vďaka svojim jazykovým schopnostiam dokázal komunikovať s ornitológmi z celej Európy a mal

stále aktuálne poznatky o rozšírení a biológii rôznych druhov. Bol a je zdrojom poznania vtáctva pre mnohých; veľmi dobré kontakty mal a má s kolegami z celého Československa, a len čo ja viem, z Nemecka, Rakúska, Maďarska a Ukrajiny, a ďalších krajín sveta.

Od roku 1995 sme spolu organizovali mapovanie vtáctva na Slovensku, pričom Štefan koordinoval zber dát na východnom Slovensku a usilovne (samozrejme za vlastné) „domapovával“ menej známe oblasti regiónu. Spolu sme sa potom aj s Eliškou Darolovou podieľali na edičných prácach a finalizácii knihy Rozšírenie vtákov na Slovenska, na ktorej sa podieľali stovky mapovateľov a desiatky autorov textov, a ktoré vyšlo vo vydavateľstve Veda v r. 2002 a myslím, že sa stalo základnou príručkou každého záujemcu o vtáctvo Slovenska.

Štefan je samozrejme známy aj ako vynikajúci znalec cicavcov, a zvlášť netopierov, pričom podobne ako v ornitológii, nenecháva si pre seba „v šuflíku“ žiadne údaje a publikuje ich tak, že i vďaka tomu sa poznatky o faune vtáctva a cicavcov dostali na poprednú európsku úroveň. Je aj jedným z dvoch editorov historického diela Cicavce Slovenska, rozšírenie, bionómia a ochrana, na ktorom spolupracovali desiatky spoluautorov.

Keď sme v posledných 15 rokoch mapovali biotopy a druhy (aj rovnokrídlovcov), Štefan nás kedykoľvek hostil na jeho chalupárskej rezidencii v Priekope. Jeho cit pre vzácné druhy sa prejavuje aj v tom, že mi vždy pošle fotografie tých najhodnotnejších druhov, a to aj u rovnokrídleho hmyzu. Je mi blízky i jeho vzťahom k pichľavým rastlinám – kaktusom, kde jeho zberateľské aktivity a odborné znalosti dosahujú medzinárodnú úroveň.

Štefan, verím, že sa budeme ešte dlho stretávať a budeš ešte dlho zapalovať zoologické iskry a rozdávať svoje bohaté skúsenosti. Za mnohých kamarátov zo stredy Slovenska Ti prajem veľa zdravia a neutíchajúcej túžby poznávať všetko nové.

Tono Krištín

Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen

Štefan Danko – ornitológ a priateľ

Čas letí rýchlejšie ako kŕdeľ sťahovavých vtákov nad senianskymi rybníkmi. Akoby to bolo dnes, tak si pamätám moje prvé stretnutie so Štefanom. Ľavé krídlo renesančného kaštieľa v Michalovciach slúžilo ako prírodovedné oddelenie Zemplínskeho múzea. Tu smerovali moje kroky ako záujemcu o vtáctvo. Tu som prvýkrát stretol Štefana, človeka strednej postavy s bohatými čiernymi vlasmi. Prežíval svoje „kristove roky“, kým ja som bol prvák na strednej škole. V tom čase som sa ako samouk učil rozlišovať lastovičku od belorítky, poznávať hlas žltochvosta a spev pinky, kým Štefan fotografoval a krúžkoval orly malé a hadiारे, a rozprával mi o vtáčích druhoch, o ktorých som nemal ani tušenia. A to všetko sa dá vraj vidieť na malom východnom Slovensku, ba dokonca

Obr. 3. Štefan pri odchYTE kane popolavej (*Circus pygargus*), pri obci Blatné Remety, 23. 7. 1985 (foto: M. Riník).

Fig. 3. Štefan during the Montagu's Harrier (*Circus pygargus*) trapping, near Blatné Remety village, July 23, 1985 (photo by M. Riník).

Obr. 4. Pri odchYTE netopierov pred jaskyňou Vyšná Hurka pri Beňatine, 26. 9. 2000 (foto: M. Riník).

Fig. 4. Bat trapping in front of the Vyšná Hurka cave near Beňatina, September 26, 2000 (photo by M. Riník).

blízko našich Michaloviec. A tak som často zo školy prichádzal znova a znova do múzea, ale ešte častejšie sme trávil čas spoločne v prírode. Rezervácia a rybníky Senné boli vtedy skutočne rajom vtáctva. Naše spoločné výlety sem často smerovali. Okrem denných pozorovaní boli stále častejšie aj náročné nočné odchytby bahniakov a brodenie sa v blate, keď sme nezažmurili oko a až ranné brieždenie nás prichytilo úplne vyčerpaných. Roky plynuli. Pribúdali spoločné kontroly hniezd dravcov, krúžkovanie a lezenie po stromoch so stupačkami, čo som sa naučil od neho. Dlhé hodiny čakania pri sieťach na myšiaky severské a v noci na sovy, chvíle mrznutia, ale aj potenia sa v júlových výpravách za orlami krikľavými v lesoch a za kaňami popolavými na poliach (obr. 3). Rôzne ornitologické tábory, ale aj výpravy do dubnických baní v Slanských vrchoch za netopiermi (obr. 4). Štefan sa mi takto stal učiteľom v ornitológii a celoživotným priateľom. Veľmi dlho som ho obdivoval a vážil si ho ako dobrého odborníka. Dnes, po mnohých rokoch, si ho ale nadovšetko vážim ako človeka. Jeho životné zásady a česťnosť, svedomitosť, pracovitosť a obetavosť sú pre mňa naďalej silným vzorom. Štefan, prajem Ti ešte dobré zdravie a nadovšetko radosť z prírody, ktorú máš tak rád. A teším sa ešte na nejakú spoločnú akciu.

Martin Riník

Michalovce

Ako si s nami potykala ornitologická legenda

Štefana Danku sme poznali dávno predtým než sme ho osobne stretli. Vďaka jeho publikačnej hyperaktivite, v tom najlepšom slova zmysle, sme ho už vtedy vnímali a rešpektovali ako uznávaného odborníka. Keď sme si uvedomili, že publikoval odborné, nielen ornitologické články, zostavoval, recenzoval a redigoval odborné časopisy, viedol odborné skupiny, či koordinoval výskumy dávno predtým ako sme

sa my vôbec narodili, prirodzene sme ho považovali za žijúcu legendu.

Nepochádzame zo Zemplína, ale môžeme povedať, že už sme tu doma. Pôsobíme, žijeme a ornitológizujeme tu preto, že dolný Zemplín je významný z pohľadu vysokej diverzity vtáčích druhov. Dnes o tom vieme my, odborná a široká verejnosť hlavne vďaka tomu, že tu vtáctvo už desaťročia skúma a popularizuje Štefan Danko. Prvý krát sme sa stretli začiatkom roka 2009 v období, kedy Štefan ako bývalý zoológ Zemplínskeho múzea bol už na dôchodku. My sme do Michaloviec prišli pomôcť s realizáciou projektu Life na ochranu Chránených vtáčích území Senianske rybníky a Medzibodrožie a toto územie sme len začínali spoznávať. V živej pamäti máme aj júnový deň v roku 2010. Spoločne sme vtedy okrem iného mapovali aj pipíšky chochlaté v Ondavskej rovine. Zastavovali sme sa pri čerpacích stanicach, poľnohospodárskych dvoroch, skladoch stavebného materiálu, alebo priemyselných areáloch. Na jednom takomto mieste, medzi Trebišovom a Milhostovom, sme zaparkovali auto vedľa cesty. Spoza plotu sme pozorovali nevyužívaný priemyselný areál s biotopom vhodným pre pipíšku, ktorú sme tam nakoniec aj spozorovali. Objavili sme však aj niečo ešte zaujímavejšie. Pomerne bežný, ale ubúdajúci a nevšedný druh, skaliarik sivý prinášal potravu na netypické miesto. Mláďatá kŕmil v dutej železnej rúrke obrovskej lyžice nejakého bagra, ktorá tam nepoužívaná ležala asi celé hniezdne obdobie. Všetci sme sa tomuto nálezu potešili a možno aj v eufórii z tohto malého milého pozorovania nám Števo navrhol tykanie. Kým pre väčšinu ľudí sa meno Štefana Danko spája s vodnými vtákmi, bahniakmi, vzácnymi dravecami ako orol kráľovský alebo orol malý, či prvým nálezom hniezda kráľíka ohnivohlavého na území Slovenska, tak my často spomíname ako si s nami legenda slovenskej ornitológie potykala pri pozorovaní „obyčajného“ skaliarika sivého.

Po profesionálnej stránke bola nenahraditeľnou a nezabudnuteľnou skúsenosťou príprava knihy Vtáctvo slovenskej časti Medzibodrožia, ktorú Štefan editoval a my sme mali možnosť byť spoluautormi. Pri tejto práci sme sa veľa

naučili a na vlastnej koži zažili to Števo nasadenie, zanietenie, energiu, rozsiahle vedomosti a obrovské skúsenosti z publikačnej i vedeckej činnosti, o ktorých píš aj autori ostatných laudácií. Musíme priznať, že často sme nevládali udržať jeho tempo. Obdivuhodná je aj Štefanova aktivita a zdatnosť v moderných technológiách a aktivita na súčasných sociálnych sieťach. Intenzívne komunikuje on-line s mladými vtáčkarmi a ornitológmi, zdieľa svoje bohaté skúsenosti, ale aj súčasné pozorovania a postrehy z prírody. Stále aktívne monitoruje vtáctvo v prírode a vynikajúco fotografuje.

Števo, prajeme Ti pevné zdravie, neutíchajúci entuziazmus, veselú myseľ, ešte mnoho radostných chvíľ v prírode. A slovenskej zoológii by sme želali viac takých osobností ako si Ty.

Matej Repel & Peter „Žila“ Chrašč

*Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko –
pobočka Senné*

Môj učiteľ – Štefan Danko

Nie je to tak dávno, čo som sa bližšie zoznámil s touto významnou osobnosťou slovenskej zoológie. Mám to šťastie, že bývam v dedine, v ktorej má Štefan Danko chalupu. Už od detstva som sa zaujímal o prírodu. Časom som zistil, kto to býva v našej obci, no k osobnému stretnutiu som sa dostal až začiatkom leta 2013. Vtedy som chcel pána Danku poprosiť o to, aby som mohol do jazierka v jeho záhrade priniesť vajčka žiab, ktoré som našiel v mlákach lesných ciest, ktoré začínali vysychať. Naše stretnutia boli stále častejšie, začal ma ponárať do tajov odchyty vtákov, kontroly dravčích hniezd, ale asi najviac u mňa prehĺbil záujem o netopiere. Začali prvé odchyty, najprv u neho v záhrade pri jazierku, neskôr pred pivnicou v neďalekej obci Porúbka a nasledujúce roky sa stali pre mňa školou chiropterológie, kde sme každý večer, keď to bolo možné, išli na odchyt netopierov. Štefan Danko sa stal mojim učiteľom a veľmi blízkym priateľom. Ukázal mi hniezda dravcov

v okolí, mnoho zaujímavých lokalít z pohľadu zoológie a spolu s ním som sa dostal na odchyty vtákov na významnú vtáčiu lokalitu Senianske rybníky. Nezabudnuteľnými zážitkami boli hlavne nočné odchyty netopierov pred jaskyňou v Beňatine, keď v pozadí zaznievala jelenia ruja, či výstup na Vihorlat v rámci odchyty drobných zemných cicavcov. Práve jemu ďakujem za to, že dnes už poznám bližšie jednotlivé skupiny vtákov, najmä dravcov, no nesmiem zabudnúť na netopiere či kaktusy. Bol to práve Štefan Danko, od ktorého som sa dozvedel niečo viac o sovích vývržkoch a začal som sa o to bližšie zaujímať.

Obdivujem jeho zanietenosť pre túto prácu a stále sa zamýšľam nad tým, ako to všetko mohol stíhať a ešte aj stíha, či už to boli odchyty dravcov a sov, nočné odchyty bahniakov, neto-

pierov, výskum drobných zemných cicavcov, potravnú ekológiu dravcov, rybárčenie, poľovníctvo, pestovanie kaktusov či jeho muzeálnu a publikačnú činnosť. Určite každý slovenský zoológ má vo svojej knižnici aspoň jednu publikáciu, na ktorej sa významne podieľal, či už to je Atlas rozšírenia vtákov na Slovensku (Danko et al. 2002) alebo veľmi cenné dielo Cicavce Slovenka (Krištofik & Danko 2012), či mnohé iné. Jeho pracovitosť a cieľavedomosť sa mi stala vzorom a myslím si, že hovorím za mnohých, ktorý si jeho prácu berú ako vzor.

Na záver by som sa Vám, milý pán Danko, chcel poďakovať za Vašu pomoc pri mojich začiatkoch a popriať Vám hlavne pevné zdravie, veľa ľudského optimizmu a plno chvíľ prežitých v lone slovenskej prírody a v kruhu Vašich najbližších.

Martin Danilák

študent, Technická univerzita vo Zvolene

Došlo: 5. 1. 2018

Online: 8. 1. 2018